

1940

S
U
I
K

SISU.

1. Öhtu ja mina *Ilse Lehiste*
2. Ühele suurele eestlasele *Helga Raag*
3. Kevad *Ly Saarni*
4. F. E. Sillanpää Nobeli laureaati *hr. K. Must*
5. Paluv ori *Vilma Loo*
6. Krishnamurti *Ilse Lehiste*
7. Iku mure *Vilma Loo*
8. Tuulelaul *Ilse Lehiste*
9. Vb klass **
10. Meie **
11. Mul oli hambavalu *Ophelia Rosenberg*
12. Kirjandusvõistlusest.
13. Vivant omnes virgines **
14. Teateid.

ILSE LEHISTE, II gümn. kl.

Õhtu ja mina.

Üksi seisan, jahmatanud,
kanarbikus nõnda;
metsad pakku ehmatanud
piki taevaranda:
loojatuli pihlapunav
lagendikul lõkkab.
Kannul aga naerukumav
rõõmus õhtu rõkkab,
kes siis tähti taeva alla
viskab nagu palle.
... Viimse mõtte päästan valla ...
Pihku pistan talle
oma hellitava käe.
Viib meid kaht me tee siis sinna,
kus meid keegi neist ei näe,
kes sest kadedaks võiks minna.

HELGA RAAG.

Ühele suurele eestlasele!

Chopini leinamarsi helide saatel kantakse „Estonia“ kontsertsaalist välja lihtne tammepuust puusärk. Mitmetuhande päine rahvahulk tardub sügavasse vaikusse, hääletusse, millist pole vist veel kunagi kuulnud „Estonia“ palju näinud seinad heledas märtsivalguses nii suure inimmassi juuresolekul. Veereb vargsi jäme pisar nii mõnegi silmast... Keda austavad nii üksmeelselt eestlased? Kelle ees langetab pea vaikselt leinav rahvahulk?

Meie rahvast on tabanud ränk kaotus, hoop, mis tuli äkki varase kevadkuu viidevikutunnil, mis pani valusasti ohkama iga eestlase. „Tõde ja õiguse“ autor, Anton Hansen-Tammsaare, lahkus meie seast, kustus vaikselt, nagu mitte tahes äratada liigset tähelepanu, eht-tammsaarelilikult, nagu ta oli olnud eluski. Surmavikat niitis keset tööd, ajal, mil kirjanikul oli käsil lühikese mõistujutu kirjutamine, mille viimased read olid: „Sisse tuli Jumala külaline. Tuppa astus võõras mees ja vajus põrandale kokku...“ Eesti suurim romaania kirjanik jättis maha oma väikese, siirast valu tundva rahva, kes kaotas ühe oma väärrikamaist poegadest. Tammsaare oli esimesi, kes oma viiekõitelise suurromaaniga „Tõde ja õigus“

tutvustas väikest Eestit Euroopale, jutustas visa eestlase elust, inimese võitlusest maaga ja iseenesega — tema õilistumi-

A. H. Tammsaare.

sest kannatuste läbi, tema elu sisust — tööst. Ent oleks asjatu rääkida Tammsaare suurusest, teda tunneb ju iga tõeline eestlane, kes leiab iseene tema arvukais ja kõrgeväärtuslikes töödes.

*) Tsitaat, B. Lindelt.

Ajaratas veereb, aastad kaovad. Maist inimest, Anton Hansen-Tammsaaret ei ole enam, on vaid lihtne kalm vaikse Metsakalmistu kõrgete igiroheliste mändide all, kus puhkab naeratavate silmadega suur kirjanik. Haud, mille juurde juhib isa oma väikese poja ja tütre ning räägib neile siis sellest, kuis elas ja töötas tema, kes magab nüüd suurest loomisväsimusest, ent kelle elutöö on alustanud suurt võidukäiku mitte üksnes meil, vaid ka teiste kultuurrahvaste juures. Anton Hansen-Tammsaare nimi on tuliste tähtedega iga haritud eestlase südames, seda nime meie ei unusta, ka siis mitte, kui peaksid kustuma mustad kirjatähed, mille kaudu avaldub tema mõtete suurus ja kannatuste sügavus. Sest siis jutustatakse põlvest põlve edasi, kuidas elas ja võitles Vargamäe Andres, kuidas heitles enesega ta poeg Indrek, kuidas lahkus varjude riiki väsinud isa poja käte vahel.

Ja veel paljustki muust jutustab eestlane, Tammsaare elutööst, suurest ja võimsast. Suurkirjanik võinuks veel rohkem, seda tõestab meile ta viimane teos „Põrgupõhja uus Vanapagan“. Ent oli niigi küllalt andnud inimene ja tema loomistuhinale oli määratud piir külma märtsihakatusega.

Armas kirjanik, suur ja tõsine töömees! Sul ei tarvitse enam kurta: „Ah, ilusam ja õnnelikum aeg Vargamäel on möödunud!“ Sest Sinu oled leidnud uue Vargamäe, ilusa, kus ei võidelda enam inimese igavest võitlust, kus sa võid rahulikult puhata oma suurest tööst. Sinu töö, sinu võitlused on kustumatut vilja kandnud. Ja meie, noored, kes me võibolla valusaimini tunneme Sinu eemalolekut meie seast, tahame hoida aus Sinu eeskuju. Meie tahame asuda oma Vargamäe juurde tööle, tahame elada, töötada, võidelda ja võita!

LY SAARNI, IV-a algk. kl.

Kevad.

*On saabumas kevad,
see ilusaim kuu,
mil' õitsele lõövad
kõik lilled ja puud.*

*Siis laulavad linnud
ja laulab mu suu,
siis algavad lennud,
sa ilusaim kuu!*

*Küll lõhnavad lilled
sel ilusal kuul
ning laulavad linnud
nii rõõmsasti puul.*

Hr. K. MUST.

F. E. Sillanpää Nobeli laureaat.

Keset järjekordse maailmasõja sündmuste keerist suudab peale selle veel vaevalt miski muu meie tähelepanu paeluda. Sellest siis tuli, et meiegi üldsus läks kiiresti üle nii suurest ja auväärsest sündmusest meie vennasrahva kultuurielus. Kindlasti oleks palju suuremat tähelepanu nõudnud meie hõimrahva tänapäeva suurkirjaniku F. E. Sillanpää kroo-

Frans Emil Sillanpääle, kes nägi maailmavalgust Hämeenkyrös (Kesk-Soomes) popsi pojana 16. septembril 1888. a., oli saatus määranud muinasjutulise elutee, erakordse juhuse tõttu, et selle elutee otustav pöördepunkt oli tee käijale endale võrdlemisi kaua nägemata. Erakordselt suur kiindumus loodusse sai tema noorharrastuste keskpunktiks ja viis teda

F. E. Sillanpää.

nimine maailma kõige suurema auhinna-ga, millega ta tunnustati võrdseks kõige parematega ning tõsteti kogu soome-keelne rahvuskirjandus aupaistesse.

Rõõm, mis täitis tookord soomlaste südameid, tohiks ka meile põhjust anda uhked olla oma vennasrahvale ja niihästi nende kui ka meie usku kõvendada oma ülesannete suurusse ja tähtsusse, mida me tahame kogu hinge ja tarmuga inimkonna kultuuri rindel täita.

ka ülikoolis loodusteaduse alale. See seik on väga ebatavaline neil juhtudel, kus valmistatakse teadlikult kirjanikukutsele. Sillanpää puhul ei või me seda asjaolu pidada mingiks eksiteel käimiseks, sest just looduse uurimine on olnud see jõud, mis temas on süvendanud haruldast panteistlikku ühtesulamist loodusega. See on olnud ja jäänud kogu tema olemusele iseloomulikuks ning loonud aluse tema maailmavaatele. Ta erineb

loodusteadlasest üksnes niivõrd, et ta avaldab oma loomisrõõmu värvides, meeleoludes, elupiltides, luules.

Ta esimene teos on „Elämä ja aurinko“ („Elu ja päike“, 1916). Selles teoses on juba ilmsed autori edasise arengu suunad: maailmijöö kirjeldustes on autor eriti silmapaistev, kuid linnamiljööös palju nõrgem. See romaan on suvise looduse raamistusse asetatud armastuslugu. Selles leiame palju hamsunlikku hulkuriromantikast ja nooruslikku muretust. Teose aine ja käsituslaadki meenutavad Hamruni „Paan'i“ ja „Viktoria't“. Selle noorusliku ja luulelise meeleolurikkuse ja leidlikkude pisitählepanekute taga võime aimata suurt annet.

1917. ja 18. a. sõjakoledused juhtisid kirjaniku huvid ühiskondlikele probleemidele ja tekitasid tas tarvet nende lahendamiseks. Sel ajal ilmus tal romaan „Hurskas kurjuus“ (Vaga viletsus“, 1918, eesti k. 1923). See kujutab kodusõja traagikat ja esitab tüüpilise juhtumi punamässust ja sinna viivast sisemisest ja välisest viletsusest.

Järgmisena võiksime mainida lühemat jutustust „Hildu ja Ragnar“ (1923, eesti k. 1928). Selles näitab kirjanik valusate ja lõikavate tõmmetega, armutu tõe tunde ja kartmatu realismiga, kui masendavaks võib inimsaatus kujuneda ilma kõige vähemagi kavatsuse ja tahtlikkusega kellegi poolt. Selles kokkusu- rutud jutustuses on mõnevõrra vana naturalismi julmust ja paratamatust.

Oma järgnevais teostes on ta truuks jäänud oma kodukoha maakamara- le, sellejuures on ta ise järjekindlalt are- nend ja osutanud üha sügavamalt ja laie- mat inimesetundmist.

Jättes mainimata arvukaid novelle ja

jutustusi, millega Sillanpää on alates aastast 1923 rikastanud soome kirjandust, me jõuame ta romaani juure „Noorena nukkunut“ (1931, eesti k. „Silja“ 1935). See romaan peaks meie arusaamise jär- gi olema Sillanpää kõige kõrgem saavu- tus. Kõike, mida tal oli senises toodan- gus ilusat ja õrna loodusmeeleolude, in- meste tundmise ja nende elusaatuste poolest, on ta sellesse koondanud õilis- tatult ja luulestatult. Sellega võrdset või- me leida vahest ainult Kivi luulest.

Romaani peategelane on noor talu- tüdruk Silja, kes meile kogu teost läbi- vat kirkust vahendab. Silja on Sillanpää toodangus ainulaadne ideaalselt nähtud naiskuju, kelle igavikku haitvud olemus hõõgub iludust ja puhtust. Nagu teada, on just see romaan teinud Sillanpää ni- me Euroopas tuntuks.

Sillanpää luule juurdub soome loodu- ses ja soome rahvas. Ta on alati saanud uut jõudu, kui ta on puudutanud emakest maad — oma kodukamara. Suure ar- mastusega on ta kirjeldanud oma kodu- koha loodust ja inimesi. Ta aineala ei ole lai, ta isikud on lihtsad vaistuinime- sed ja looduselapsed, kuid kirjanik on neid kujutanud suure ustavuse ja tõe- tundmisega. Ta on oma toodangus saa- vutanud täielise terviku, ta on sügavale tunginud ja suure tõetruudusega tõlgitse- nud seda maailma, mis on tõeliselt tema oma. Ta on luulegeenius, kes on paremi- ni kui ükski teine kujutanud looduse ja inimese kokkukuuluvust. Ta armastab Soome maakamara siiralt ja leiab ilu- sat selle igast kolgast.

Ta on alles hiljuti saanud 50-aasta- seks, seepärast tohime ka meie siinpool lahte loota tulevikuski temalt palju ilusat.

VILMA LOO

Palu ori.

Mind palun ja anun ja kummardan ma;
 kui suudad, Isand, siis andesta!
 Mu süü on suur ja karistus ränk
 nüüd lasub minul kui kaljupank,
 oo, Isand, mind sellest lunasta!

Ma näen, su pale on vali ja karm,
 siiski, tunnen ja tean, kui suur on su arm,
 Oo, Isand, ainult silbine sõna sinult
 kaotab kõik taunivad lummused minult.
 Taas õnnelik olen kui laps.
 Oo, Isand, kõnele!

Vaikus, ah!
 Nea mind, mu käest lapsi, meid kõiki,
 kuid ära kauem nii hauana vaiki,
 Oo, Isand, kõnele!

Sa vaikid. See vaikus tapab mu.
 Kas tõesti jääb igavest sõnatuks suu,
 mis kunagi kiitis mind.
 Sa oled tumm.
 Aualve su ümber kui lumm.
 Vihaleek kustund su silmas.
 Mul õudne siin ilmas:
 kõik kustund, kõik surnud; üks ainuke elav:
 mu anuv süda — orja süda,

ILSE LEHISTE

Krishnamurti.

„... siis leiate õnne, mis on ainus siht, ainus absoluutne tõde.“

Imeline mees — Krishnamurti. Vahest nüüdisaja pühak, apostel, tõekuulutaja, tõe, mille ta ise avastand. Eriskummaline juba ta elukäik: teosoofide poolt Kristuse reinkarnatsiooniks peetud ja sellena austatud, kuni Krishnamurti lõppeks jõuab äratundmisele, mis teda neist lõplikult lahutab. Tema kirjutustest võib saada äärmiselt pildi ta elukäigu sellest astmest: sihitu rändamise järel peatus Kalifornia mägedes, täieline tagasitõmbumine, meditatsioon. Siis Sihi leidmine ja raske pingutus selle saavutamiseks — ja lõpuks vabastumine, ühinemine Sihiga, „sisenemine vabastusmerre“ — ja otsus, lasta kogu maailma saada osa ta tõest.

Nii algasid jälle rännakuuastad. Laagritlede ääres kui künagised prohvetid, kuulutab ta oma tõde. Krishnamurti suur sugestiivne jõud seisab ta sisemises veendumuses, mis igas ta sõnas avaldub. Tema vahendiks on sõna, otsene kõne, mis eeldab kuulajaskonda. — Tema keel on suurepärase, kujukas, võib-olla mõnikord abstraktselt vaimule liigagi piltlik. Korraldi kõneleb ta india lase leegitseva värvirikkusega, korraldi analüüsib ta anglosaksi külma asjalikkusega.

„Kui hämarus kadus ja õhuvoog homimiku lõhna eemale kandis, nägin kotkast mäetippudel alla liuglevat. Häälta lennukaskus ta alla orgu ja kadus sääl tumedate mägede varjude vahel. Päeva lõpul nägin teda tagasi pööravat oma

peessa mäetippude vahel, kaugel maailma tülist, võitlusest ja madalusest.

Nii on inimene, kes Tõde näinud...“

Selle läbi, et silmatatakse Tõde, sünnib tahe vabastumiseks. See viib igavese Sihi rajamisele, mis teeb elu otstarbe selgesti määratavaks. Kuni inimene oma otstarvet ei tunne, viibib ta kummalises segaduses, ebaselguses, teadmatuse olukorras. Kuna üksik ei ole lahendand oma isiklikku probleemi, ei ole ka maailmaprobleem lahendatud. Üksiku probleem on maailmaprobleem. Maailm ja üksik on üks, ja nagu isiklikku probleemi saab lahendada arusaamise läbi, nii on ka maailmaprobleem lahendatav.

Kui Siht kord leitud, muutub elu lihtsaks; siis saab end ise juhtida rippumata ühestki autoriteedist. Ja kui elu on vabastatud, leitakse õnn, mis on ainus siht, ainus absoluutne tõde. Ei saa olla midagi head väljaspool õnne. Kes seda leidnud ei ole, ei leia iialgi Tõde. Et saavutada õnne, peab selle tegema sihiks. Kõrgeim siht mõistusele on „mina“ puhastamine ja helestamine; see tähendab isiksuse omapära arendamist. Kõrgeim siht tundmustele, tundmuste absoluutne täius: olla võimeline armastuseks ja siiski ei kellesegi ega millesegi kiindunud. Kõrgeim siht keha jaoks on ilu. See on olulisim kolme olemuse täiuslikuks harmooniaks igaühes meist. Et saavutada seda täiuslikkust, peab vabastama end kõigist siduvaist traditsioonest ja konventsioonest;

mida enam heita kõrvale, seda lähemale jõuab vabastamine. Tõde võib mõista ainult piiridetu ja eelarvamustetu vaim. Selleks peab heidetama kõrvale kõik senised vaimsed mõisted ja alatama uuesti täitsa algusest. Siis ilmneb, et elu kui kogemuste summa teel ise edasi juhib — hääle abil, mida nimetakse intuitsiooniks. — Ei tohi lasta end juhtida ja siduda ühestki autoriteedist, iseenda jõudu peab usaldatama, õnn peitub inimeses endas. Armastuse läbi elu vastu peab otsima tõde, mis on elu ise.

Nelle, kes on leidnud Tõe ja saavutanud elu täitumise, õnn ja vabastumine, on lakanud olemast mõiste „aeg“. Sellepärast ei kitsenda neid ei minevik, olevik ega tulevik. Aeg inimliku mõiste järgi lahutub Sihist, ja niisiis peab elama nõnda, et tuleviku kujundamise läbi saadaks tuleviku isandaks ja nii tulevik olevikku kantaks. Nii on see ajamõiste muudetud ei-millekski. Tulevik muutub olevikuks, ja selles olevikus võib elada.

Elu on tähtsam kui ta avaldusvormid. Tõde on kui leek ilma kindla kujuta, ta muutub iga silmapilk. Tõde on kujutu ja selletõttu igavene. Ainus Igavene on kujutu, Igavene elus eneses ja mitte ta väljendusvormides.

Nagu kotkas päeva lõpul üles tõuseb oma pessa, nagu tõuseb leek taeva poole üles — nii on inimene, kes on näinud Tõde...

Krishnamurti ei ole loonud mingit uut filosoofilist süsteemi. Mitte maailma ehitus, vaid inimese õnn ja vabadus on tema õpetuse põhjaks. Kaks printsiipi on ta õpetuses eraldatavad: Tõe otsimine ja Õnne otsimine. Nii oleks ta õpetus selge ja mõistetav, kuigi paljugi selles vägivaldne ja põhjendamata näib, paljud jä-

reldusedki mitte küllalt loogilised. Siis peab aga arvestama, et ta ise kunagi oma õpetusse kui veatusse filosoofiasse ei suhtunud, ja et tõenäoliselt on paljugi põhjustatud vaid soovist mõjuda hetkel veenvalt; paljugi võib olla esile kutsutud hetkelisest inspiratsioonist; võib olla on vastuoksused põhjustatud improviseerimisest — teame ju, et ta oma õpetuse kujundas vestlustes tulede ääres.

Siiski püsib vastuoksus isegi kahes põhiprintsiibis. Sest ta ei hoi neid kahte printsiipi mitte valjult lahus, vaid identifitseerib neid sageli. Tsitaat: „leiate õnne, mis on ainus siht, ainus, absoluutne tõde.“ Siin on Õnn ja Tõde lahutamata üks. Teine tsitaat: „ei ole midagi head väljaspool Õnne; kes ei ole seda leidnud, ei leia iialgi Tõde“. Siin on üks teistest. Õnne saavutamine on hädavajalik tingimus Tõe leidmiseks. Kui aga Õnn oleks absoluutne Tõde, siis peaks Õnne leidmisega automaatselt leitama ka Tõde. Sellepärast ei ole Krishnamurti õpetus mitte Tõe otsimine (Õnn ei ole ainus, absoluutne tõde, küll aga ainus siht), vaid püüe saavutada Õnne, inimkonna hüveolu. Oleks Krishnamurti püsinud õpetusel Õnne-on-Tõde, oleks see olnud julge uus samm — vähesed vaid on julgenud väita õnne ja tõe identsust. Kuid ei ole ju Krishnamurti õpetus filosoofiline süsteem, ei ole ju ta ise seda iialgi soovinud.

Krishnamurti kirjadest ja kõnedest kerkib aga ta kuju omapärasena ja suurena. Palvelus on ta ideedele otse vastandlik, iseäranis inimeste vastu. Ta ei taha mingit kiitust ega palvelust ühelgi kujul. Ta ei vaja kelleltki midagi. Ainult sest et ta ise on leidnud oma Õnne ja Tõde, jagab ta seda ka teistele — fanaatilisel veendumusel südame küllusest.

VILMA LOO

Iku mure.

Juhtus see kord Tallinna turul peale kaubitsemise lõppu. Paterdasin läbi kevadise pori nagu part tiigipervel, „Estonia“ määndunult helendav kunstitempel kutsuvaks sihiks ees. Plärtsti! astusin veidi ettevaatamatu sammu ja tekitasin enda ümber poripriitsmetest oreooli. Einoh, ärge nüüd kohe arvake, et ma olengi harjunud lausa poris padistama nagu part või ehk veel mõni hullem koduloom. Tõsi, veidi pardi moodi vaarudes ma kõnnin küll, aga seekordne ettevaatamatus polnud tõesti minu süü. Asjaolu on nimelt selline, et kuulsin enda taga hüüdu: „Hei! sa mu kõige kallim sõber!“ Ja eks igal inimesel ole ikka niisugune hea arvamine enesest, et kui kuuleb lausutavat midagi head ja ülistavat, siis loodab kohe, et see aina tema kohta käib. Eks siis minagi kohe kiiruga pöördusin ümber. Kuna aga selle juhusliku kuiva kohakese peal, kus ma ühe jala peal tasakaalu hoidsin, minu teise jala jaoks enam ruumi ei jatkunud, siis pidin selle suure kiiruga porilompi paigutama.

Ahah, seal oligi hüüdja! Ja hüüe oli seekord tõesti minule määratud, sest mingi poripilve taha peidetud kogu rühkis otse minu suunas. Võiksin tagant järele ütelda, et sain kohe häälest aru, kes tulija oli. Kuna olen aga tõearmastaja inimene, siis ei taha ma seda au enesele varastada. Pannin isegi käe päikesesarjaks silme ette. Kuna mu silmanägemine aga kaunis vilets on, siis andis ikka seletada, enne kui aru sain, et see helesinine pruunide (pori)-täppidega kevadmantel sisaldas endas elurõõmu otsast otsani täistuubitud neiu, keda ka Ikuks hüütakse. Et ma aga tema

kõige parem sõber olen, see oli alles lops, vaat' seda ei teadnud ma veel senini. Oleksin ehk arvanud, et mu kõrvad mind ennist petsid, kui Iku seda mitte just nüüdsama taas kinnitanud poleks.

„Tere, mu kuldne sõber! Milline rõõm sind kohata just nüüd!“ Ja raputas oma ruugeid lokke ning minu kätt. „Sa oled nagu taevane abivägi minu raskel katsumise tunnil!“

Mina kaotasin neist meelitustest väikesel viisil kõnevõime ja suutsin vastata ainult „Oh, ... ah ... mis nüüd mina!“

„Jah, jah, just sina, ja ei keegi teine või mind aidata! Sa oled ju ikka olnud selline ... selline ... noh ühe sõnaga: on ikka tore, et sind kohtasin!“

Ai, ai! Asi hakkas mulle kahtlaseks minema — enne olime ainult muuseas tuttavad ja nüüd äkki parim sõber ning suur abi ja mine tea mis veel tuleb. Kuna inimene teisest ikka ennemini halba mõtleb kui head, siis sähvas ka läbi minuaju kuri mõte: „See neiu tahab minult midagi!“

Ja kuna olin parajasti hädas, kuidas ühelt kooliõelt vist juba koolipõlve alguses tehtud võlga kätte saada, siis mõtlesin ka nüüd: „Ta tahab raha! Iku tahab minult raha laenata, just seda ta tahab, ja ei midagi muud! Sest miks ta mind siis muidu nii „seebitab“. Seepärast hakkasin mõtlema, kuidas sõbrast ruttu ja viisakal kombel lahti saada. Sest ainult vähe on veel tänapäeval neid lihtsameelseid, kes pooltuttavale „parimale sõbrale“ pikema jututa eluaegset laenu tegema hakkaksid.

„See turuplats, nagu sa ise näed, on

väga porine, seepärast ei ole ta ka sobiv koht pikema jutu rääkimiseks. Pealegi pidin minema „Estoniasse“ pileteid võtma ja kardan, et nad äkki panevad kassa kinni. Niisiis: hüvasti!“ Kuid ebaõnnestus mul see üritus! Iku hakkas ükskolmat-kakskolmat läbi lompide liikuma ja kilkas: „Kui tore! Mul on just sama tee ees! Nüüd võime minna koos!“

Jah, nüüd on selge, ta tahab raha laenata! Teeb nagu oleks oma raha koju ununstanud ja laenab minult — nii mõtlesin oma õelas südames. Ja septsesin juba ettekäandeid millistega keelduda. Kuid — Iku ostis pileti oma raha eest ja minu puudulikult arenenud tagasihoidlikkus ei keelanud mul isegi tema rahakoti sisu uurimast — tal oli raha küllalt. Tähendab, raha ta ei taha!

Aga, mis ta siis tahab? Midagi peab ta ju tahtma, sest ikka veel kudrutab ta suurest jällenägemisrõõmust ning „head“ ja „parimad sõbrad“ aina lendavad mu kõrvade ümber just nagu need poripiisadki, mida Iku kunstipärasel viisil igast porilombist üles keerutab.

Käes! Nüüd ma tean, mis ta tahab! Ta palub mul enda eest mõne koolitöö valmis teha. Jah, juba räägibki Iku koolist. Just Iku räägib, sest mina mõtlen ainult oma õelaid mõtteid. Ja ainult kui Iku kahe ägeda kõnevalangu vahel hinge tõmbab lausun jutujatkuks: „Ah nii“ või „Soo, soo“.

Räägibki siis Iku koolist ja õppimisest — kõik minevat ju päris kenasti, ainult eesti keel, jah see olevat küll ta kirstunael. Ja nüüd olevat antud veel üks vastik kodune töö. Siin lausun mina kiiresti vahele „Jah, ega kerge pole kellelgi! Mina olen ka väga õppimisega koormatud, nii et enese jaoks aega ei jää peaaegu sugugi!“ Ning ise mõtlen: no katsu sa veel seda oma kodust tööd mulle kaela määrada! Aga Iku on võtnud juba hoopis rõõmsa-

mad toonid ja pajatab, et ta lootvat selle hirmsa eesti keelega ka kuidagi hakkama saada. Päälegi tegevat selle koduse töö keegi valmis — seda öeldes punastub ise elektrilokkideni: vist suurest uhkusest.

Minu parem mina teeb mulle ränku etteheiteid: sa õel, sa julm! kuidas tohid nii ilma igasuguste alusteta oma tuttavat süüdistada! Aga kuradike minus kaitseb end vapralt: „Küllap ta valetas, et keegi teeb valmis selle töö, miks ta muidu nii punastas! Ja mis ta muidu mind äkki nii armastama on hakanud? Raha tal on, ja nüüd olevat tal see kirjand ka olemas — midagi muud ta minult küll enam tahta ei võiks!“

Taga paremaks läheb! Nüüd võtab ta mul koguni käealt kinni, kuna seni olime kaunis suure vahemaa tagant teineteisele pori pitsinud.

„Tead,“ lausub mesimagusa häälega ja punastub uuesti. „Tead ma pean sulle midagi rääkima!“ ja punastub ühe tooni võrra rohkem. Ootan ärevalt, mida ta nüüd õige ütleb — küllap tunnistab üles, et tal polegi kedagi, kes talle selle kirjandi kirjutaks. No, oota sa, mina seda sulle juba kirjutama ei hakka!

„Tead, mul on üks suur mure!“ — „Las olla päälegi“, mõtlen mina ükskõikselt oma kalgis südames. Kuid kõvasti püüan lausuda võimalikult osavõtlikult: „Ja see oleks?“

Iku punastab veel veidi enam ja peale mõningat sissejuhatavat kogelemist lausub otsekoheselt: „Mul on täna kell pool viis Antsuga raekoja ees kohtamine ja nüüd ma tõesti ei tea, kas minna veerandtunnilise hilinemisega, või lasta teda kauem oodata.“

Soo-oh, ja nüüd pean mina nõu andma. Avan just suu — mitte selleks, et midagi taibukat öelda, vaid selleks, et tühja jutu-

ga aega võita. Sel silmapilgul lööb kell meie peade kohal neli ja mu suu jääb avatuks, ilma et saaksin midagi öelda. Sest Iku ei vajagi enam minu nõu. Ta vabastab end minu käevangust, puudutab korra harali sõrmedega oma lokke ja lausub kiirustades „Ah, mis sa arvad sellest? Muide, mina arvan, et täpsus on naise suurimaks

vooruseks. Kahjuks pole mul praegu rohkem aega. Hüvasti!” Ja läinud ta oligi!

Veerand tundi hiljem istusin omnibuses ja vaatasin juhuslikult aknast välja. Hoollega vältides porilompe tippis Iku üle rae-kojaplatsi. Ja teisele poole vaadates nägin Antsu, kes närvitses kella pärast, mis näitas alles 16.15.

ILSE LEHISTE, II gümn. kl.

TUULELAUL.

*Hea on nõnda tulla, minna.
pikki, laiu lumeteesid,
loitsak külmast kahutand.
Minu lõomas otsaesist
miski veel ei jahutand.
Hea on nõnda tulla, minna.*

*Teab sest käigust tuul ja mina:
valge tee ja mustad pajud,
igas sammus rõõm on vastne,
iga mõte uima vajub.
Võõras kuuldu järgi aste.
Teab sest käigust tuul ja mina.*

*Hämar haarab järveranna,
pime laskub maale, teele.
— Tuulekäsi mu õlale. —
Kohutades tuleb meele:
õnn on antud võlale.
Hämar haarab järveranna.*

V-b klass.

- I Kas meie klassi tunnete
Üks kange märtsuklass on see.
Seal korda rängalt rikutud
ja mööblit palju lõhutud.
- II See löbu palju maksuma läe'b
kui „keegi“ katkist tooli näeb.
Tool Merkal palju muret teeb
sest meilt ta vaevalt raha näeb.
- III Kes on siis Merka õieti? —
Me klassivanem ammugi.
Ta lugu peab ooperist
ja kõrgelt hindab kirjandust.
- IV Ta vastandiks on „preili“ Lea
kes raamatuid küll suurt ei tea.
Kuid see eest „lõukat“ külastab
ja kooli tulla unustab.
- V Me klassi suurim daam on Thea
kel' õppimises suurt ei vea.
Tal tervis talvistusi teeb,
koolmeister teda harva näeb.
- VI Liidi, klassi deklamaator,
ja Mannust saab vist kord diktaator.
„Die Woche't“ kooli kaasa veab
poliitikast ka mõnda teab.
- VII Maara — meie „fat baby“,
kes ikka sööb ja muud ei teegi.
Ta Viinist endal kingad tõi
ja seega koolis laineid lõi.
- VIII Ats, klassi ainukene mees,
tal väga tihti silmad vees.
Ta palli mängib vahvasti
ja uisutab — noh kehvasti.
- IX Gay ennast klassis läbi veab
vat' seda kunsti kiitma peab
Kaak teiste hulka suurt ei passi
ta moodustab meil eri klassi.
- X Veel klassis kerkib esile
üks kuju habras, õrnake.
Tal tihti liikmed sidemes
ja blondpead ikka südames.
- XI Meil keegi Helmi nimega
kes harjund ikka jõnnima.
Ta koos oma naabriga
on klassis kange „pugema“.
- XII Me klassis on üks paarike,
üks paks ja teine peenike,
kes enda kuulsad „austajad“
vist lasteariast hangivad.
- XIII Meil õpetati kunagi,
et tühja ruumi polegi.
Kuid vastu kõiki seadusi
seda Gelbi peas on ometi.
- XIV Mimm meie hulgas uus kuju
kes klassis kõrgel hoiab tuju.
Kui midagi meil ette kannab,
siis Erna Sack tal alla annab.
- XV Sihv meie klassi eri mõiste
ta terav keel on üle teiste.
Ta klassis ikka vagusi
sest magama jäänd vististi.

Aga on olemas keha
 ja vaim...

Aga on olemas keha ja vaim. Ja ka meie klass pole mitte mingi ebamäärane potentsiaal või ioon, mida palja silmaga ei ole näha ja käega ei saa katsuda, vaid temagi koosneb kehast ja vaimust. Ning see vaimgi on kombitav ja silmaga seletatav. Sest nagu kehaks on III gümnaasiumi klassiruum, nii oleme üllaks vaimuks selles kehas meie ise — mis on äraseletatud 27. lennu õpilased.

Siin ajalikus maailmas on küll kehad kaduvad — kuid mõningad neist on siiski kauemini säilinud, nagu need katkised vaasid ja too kätetu naine (ka Milo Veenuseks kutsutud), millised muuseumides säilitatakse. Meie klassiruumi küll vaevalt keegi muuseumi paneb, aga loodame siiski, et ta koos laudade, toolide ja õpetaja laua aluse puigiga püsib ka veel tulevastele põlvedele.

Hoopis iseasi on vaimuga. Tema kohta öeldakse, et ta on surematu. Aga eks ole seegi ütlus kaduvate inimeste poolt kirja pandud ja võib seepärast hoopiski ekslik olla. Sest see meie vaim ei ole oma senisel pikal eluajal — 12 aasta jooksul — teips mitte pidevalt enesest elumärki andnud. Aga kuidas suudab vaim jääda surematuks, kui ta isegi 12 aastat vanaks ei ela ilma vahepeal varjusurmas viibimata? Ent on üks teine kaunis ütlus, mis kõlab niiviisi — „Mens sana in corpore sano est.“ Ja kui nüüd meie vaim

on nii põdur, siis võime selle kõik oma „corpuse“ süüks lugeda, sest tema ei ole mitte terve, vaid temas leidub küllaltki haigeid kohti ja paiseid — eesotsas klassiukse ja õpetaja laual asuva sulega. Ja sellepärast ei annagi meie vaim endast pidevalt elumärki ning on üpris tihti vaikivas olekus, mis avaldub eriti tundide ajal. Kuna aga praegustel kriitilistel aegadel on igasugune energia kokkuhoid soovitatav ja hinnatav, siis ei ole meie hool tähele panemata jäänud ja teda on kroonitud kauni lipuga.

Aga ette on määratud, et vaim lahkub kehast. Ja ka meie vaim ei või igaveseks jääda oma kehasse, eriti kui see keha on nii põdur. Ja sellepärast kavatsseb tema s. o. vaim, ennast juba saabuval kevadel lasta maailmaruumi laiali kanda nagu udukogu. Aga tal on kavatsus lasta end kosmiliste tuulte poolt 5 aasta pärast jälle kokku puhuda (sest kuulda on, et ka teistsugustel vaimudel olla pärast kehast lahkumist kalduvusi kodukäijaks käia). Aga kindlasti läheb sealjuures osa meie kangest vaimust kaduma, kas hõõrdumiseks või soojuseks moonduks, nagu see harilikult tähtsamate protsesside puhul kombeks on kujunenud. Ja oleks suur kaotus inimkonnale, kui järeltulevad põlved selle ülejäänud osa järele meie kange vaimu üllast tervikust kuidagipidi vildaka ettekujutuse saaksid. Seepärast on kõige parem,

et see udukogu, mis esialgu on alles kindlas olekus, saaks enne oma viimsetpäeva täpselt kirja pandud ja üles tähendatud

Agas iga ettevõtte eesotsas peab seisma üks asi ehk inimene, mida siis selle järele selle ettevõtte peaks ehk uuemal ajal ka juhiks nimetatakse. Ja kui nüüd sisse astuda meie klassitoa avoli uksest (kinni ta juba ei ole — selles nimelt seisabki ta tööbi) siis puutub silma, et selles klassis pole mitte ainult õpetaja saanud selle au osaliseks, et tal on lubatud olla ainuvalitsejaks ühe laua üle, mida ta ei pruugi kellegagi jagada, vaid selle soodustuse osaliseks on saanud ka üks õpilasist. Ja nüüd tärkab ehk mõnelgi kohe mõtte, et selle laua taga istuv õpilane ongi selle klassi „pea“, eriti kuna ta laud asetseb nii õpetaja laua austavas läheduses.

pärast mõne aja ees läbielatud hingelist murrangut on ta huvid võtnud hoopis vastupidise suuna ning vaiksest kodukanast on saanud aktiivne seltskonnainimene.

Tanne seljatagune on hästi kindlustatud, sest tema taga istub kirjandusringi raudvara — esinaine Maimu. On ringi asju ajades suurepäraseks diplomaadi võimed omandanud — mõned räägivad küll, need olla talle juba sündinud. Vastavalt oma kõrgele ametile rõõmustab ta ühiskonda vahete-vahel sügav-filosoofiliste mõttevälgahtustega. Pälvib kiitust ka eeskujuliku õpilasena. Sellega kaasas käib nähtus, et ta enese sõnade järele kunagi „midagi ei tea“ — ent vastates ilmneb alati hoopis vastupidine. Tunneb nõrkust hiina portselani, antiikmööbli ja laua-hõbeda — aga ka vesilainete ja prillide vastu.

Kuid see kõik on ainult üks võraste isikute ninapidi vedamine, sest seal istub ainult meie Tanne. Ehk küll ta just klassi pea pole, ei ole ta sellepärast veel mitte väljapaistmatu kuhu klassis, vaid omab rea silmatorkavaid ja harva esinevaid andeid. Näiteks suudab ta seista suure varba peal ja tooliga balansseerida. Neil aladel on ta küll juba saavutanud ületamatu oskuse ja vilumuse, kuid kardab nähtavasti siiski võistlevate tekkimist, või kardab, et võib „vormist välja minna“ ja sellepärast harjutab igal vabal hetkel, tool käes, milline tegevus mõningatele nõrgemate närvidega kooliõdedele üpris häirivalt mõjub. Minevikus oli tal ka veel kalduvusi klassi puhtuse eest hoolitsemiseks ja alaliseks näputöö tegemiseks. Agas

Helmi — kange neiu kurikuulsalt Mulgimaalt. Muide pole ta sugugi kuri, vaid hoopiski õrnahingeline ja healoomuline tütarlaps ning omab vastavalt sellele lahkeid sinisilmi. Suviti elab Mulgimaal ja näitavat seal vahel ennast päris jutukast küljest, kuid suurema osa oma kooliajast veedab küll vaikides. Kui ta aga midagi ütleb, siis on see kas elutark, õpetlik või muidu hästi öeldud.

Ruth ja Kyra kuuluvad ürikest aega meie ühiskonda, seepärast on kaunis riskantne neist pikemalt kirjutada — mine tea, äkki ei lähe täppi. Ainult niipalju võib kartmata ja kahtlemata öelda, et nad on mõlemad väga aktiivsed nii õppimises kui ka vastamises. On juba lühikese aja jooksul jõudnud koduneda.

Tiiu — väga vesi sügav põhi — seepärast ei maksa asjatut vaeva näha tema hingeelu sügavuste uurimisega, vaid tuleb piirduda ta välimuse ja käitumise kirjeldamisega. Tema huvialaks on mitmesuguste lõpu- ja muude märkide kogumine. On loota, et ta märkide kogu täieneb lähemal ajal uue märgi võrra, mille ta omandab eeskujuliku rahvatantsu oskuse eest. Ei maksa arvata seepärast, et ta moodsate tantsude oskus on nõrgem — kes seda ei usu, see võib igal peol selles veenduda. P.s. on ta veel klassi naiskonna kapten ja väikest viisi palli maha suruja. Viimane tegevus on kaunis halvasti ta soengule mõjunud — see on ka tihti kaunis segi „surutud”. Tiiu on veel kuulus oma süütu punastamisega ja alatise naeruga.

Vastandina Tiule on ta naaber Ä t s i avameelsus ise. Räägitakse, et ta evivat veel teist väga õilsat iseloomujoont — olevat väga-väga truu. Äts on üks neist vähestest, kelle tulevikukavatsused on kristallselgeks kujunenud — dr. med. Esialgu näitab koolipölvles igasugustes ettevõtetes suurt aktiivsust üles ja on väljaspool võistlust dekoratsioonina enne pidusid.

Esimese pingi elanikeks on veel A r d a ja K ö ö. Väga sõbralik paar, kes täiendavad teineteist vastastikku. Mille võrra Köö Ardast õppimisele tahab jääb, selle võrra on ta teistele aladel Ardast ees. Arda säilitab igas olukorras oma stoilise rahu, mida ka Köö oma närveerimise ja plekiliseks muutumisega häirida ei suuda. Kuid ka nemad on arusaamisele jõudnud, et ühenduses peitub jõud ja näitavad ühisel jõul üles passiivsust klassi elus, keelduvad sportimast ja kannavad ühise väilise tunnusena prille. Saksa keele tunnis pälvivad mõlemad tähelepanu — Köö leiab heakskiitmist kui „tiefe Seele” ja Arda laseb endale lahkesti jõurikka häälle saavutamise reitsepte anda, nagu hingamisharjutusi lahtise akna all jne. Koolielus on Köö komeet kosmo tunnis, kuna eraelus on ta tuntud kui suur kõõgi- ja söögilõvi.

Teise ritta seinä äärde on peitu pugenud meie klassi „pea” ehk klassivanem Ä s t a, meie klassi asendamatu soliidne esinduslik kujud ning omab rea tähtsaid ameteid — klassivanem, spordiringi esinaine, kooli võrkpalli naiskonna kapten... ja küllap tal on ehk neid veelgi. Oma laialdaste kohustuste tõttu on ta tihti klassi ohver maksude nõudjana ja vabandajana. Omab suuri faktiilisi

teadmisi ja on tuntud hoolsa õpilasena. Suudab mõnikord oma mõtteniitidest väga keerulisi ämblikuvõrke punuda ja saadab õpetajatele solvunud pilke, kui neid ei suudeta lahti harutada. On üldiselt kaunis vaikne tüdruk, kuid mõistab vahel ennast vägagi huvitavaks teha — eriti oma salapärase muigega.

Klassivanema abi ei viibi kaugel oma vanemast — jagab temaga lauda ja ränku kohustusi, kehastades endas klassi majandusjuhti. Oma koha poolest klassis on sattunud tarka seltskonda, kuid jäänud siiski kaunis keskpäraseks õpilaseks. Hella on brunett, nii loomulikkude kui ka elektrilokkidega tütarlaps ning klassi kroonimata iluduskuninganna. Omab muidu kadestamisväärset korralikku soengut, mis leidis heakskiitmist 1+29 häälega. Eraelus hea ja külalislahke perenaine, kelle küpsetamisoskus ka laiemates ringkondades tuntud. Kuid kurjad keeled räägivad, et ta tihti kodusele kookide küpsetamisele kohviku küpsiste maitsmist eelistab. Pikaajalise äraproovimise järele on truuks jäänud punasele värvile.

Klassi B e e b i on klassi noorim võsu, kelle juures ilmneb, et tarkus on võrdeline pikusega. On ka omate väike maailmaime — nimelt on tal 7½ keelt suus. Enne tunde on ta alati ennastohverdav samariitlane, kuid tunni ajal on etteütlemine talle niisama võõras, kui see mõnele tuttav on. Teistele arusaadamatul kombel leiab ta hoolsa koolitöö ja loendamatu eratundide kõrval aega sportimiseks. Mängib innukalt võrkpalli ja lõikab loorbereid andeka tennisistina. Asendamatu organistina palvel ja tuntud ka kooli köstrina. Seega igati ideaalne õpilane, nii õpetaja kui ka õpilase seisukohalt (Oh, aita meil saada sinu sarnasteks!)

Pika Beebi naabriks on väike S n u k i, temast ei ole küll teada, kas ta on tõesti pisikene või näib ta väike ainult seetõttu, et istub pika Beebi kõrval. Snuki on romantiline hing mõõdunud sajandist ja näeb kurja vaeva tänapäeva elu karmi reaalsusega. Eriti ägedalt maadleb ta õppimisega, kuid lubab selle ameti peagi maha panna, kuna lõpetab kooli. Muide üks neist vähestest, kes käib veel „liikal”.

V a i k e — nimi on tõepoolest sobiv, sest see blond neiu kadestamisväärset aknaalusel kohal on vaikne, nii sõnas kui ka teos,

sealjuures veel mõistatuslik nagu sfinks. Harukordadel kui kõneleb väljendub pianopianissimos. Tütarlaps, kelle iseloomustamiseks piisab sõnust „Terra incognita“.

Maimu — rikkaim tüdruk klassis — kuldse kõri omanik. Viimasel ajal on Maimus avastunud hea deklamaator, ja teda ootab laialdane tegevuspõld emakeele tundides. Muidu pai tüdruk. Eraelus enamusele vähe tuntud. On kuulda ainult, et teda seovad truud sõprussidemed meie suurima võrkpallituusa Helgaga. Armastab maaelu ja seepärast võib teda tihti „sussi“-vaugunis kohata. Loodetavasti tulevane tubli perenaine Saku lähedal.

Erikas, kes soovib võib ka ütelda Erika — blond, sinisilmne eesti neiu. On soliidne

ja suhtub optimistlikult ellu. Ja ega ta ole ühtigi nii pai nagu see ideaalsele cum laudele just sobiv oleks — kus on kuulda naeru ja lärmi, seal leiame ikka Jori lõbusast tujust särava näo. Tubli tüdruk on ta ning tore seltsiline ja omab suuri teeneid kooli vaimuelu vajaliku kõrguse hoidmisel. Tuntud Mustamäe vallutaja ja Harku mägede küllastaja. Võttis korra võistlustestki osa, ent siiski eelistab kirjaneitsi ametit moodsale rekordspordile. Muide, üks neist vähestest, kelle edevus pole ihanud „keelatud vilja“ — elektrilokke ja kes ei pea suurt lugu tantsust ja sellega kaasas käivaist lõbudest. (Kurjad keeled räägivad, et ta siiski olevat egoistlik ja võivat mõnikord teravusi öelda).

firma ja teda võib pidada korralikkuse eeskujuks — käekiri korralik, õpib korralikult, käitub korralikult ja käib korralikult pidudel. Temalt võib igal ajal teada saada kui palju mingit ainet läbi võetud, kui palju vahele jätetud, mida peab õppima ja mida peast teadma. Laulab tertsetis vaheldumisi 1-st, 2-st ja 3-ndat häält. Muide tagasihoidlik tütarlaps, aga viimasel ajal on märgata elavat huvi teoloogiliste küsimuste vastu.

Jori — boheemlase kalduvustega sportlane ja näitleja, luuletaja ja kirjanik ühe maski all. Jori on andekaim tütarlaps meie klassis, kes omab küllaldaselt huumorimeelt

Eva — tuliste silmadega elutark abiturient, hästi tuntud koolis, aga võib olla veel paremini väljaspool kooli. Koolis äratab tähelepanu õpilaste seas kui tubli suruja ja õpetajaskonnas kui elukutseline hilineja. Ei hooli suurt õppimisest ja on kole õnnetu, et õpetajad arvavad ta andeka olevat. Armastab vahel väikesi koolikorrast üleastumisi kohviku näol. Käib hoolega maavõistlustel ja ei jäta ühtki filmi vaatamata. Omab ka tublit portsjoni praktilist meelt, mida tõendab nii mõnegi kooliõe „käsitsi tehtud“ kunstipärane soeng, mille kallal Eva vaeva näinud. Viimasel ajal, nagu kuulda, peab

suuresti lugu Tartust ja mõningaist tolle elanikest. Arusaadamatuks jääb, miks Eva ei laula sellepeale vaatamata, et omab ehtsat Zarah Leander'i häält.

Hilja Eelviimases reas istub blond südamedevallutaja Hilja, kelle sinistes silmadesse nii mõnigi mundrikandja on uppunud. Hilja on tüdruk, kes võib korraga naerda, rääkida, laulda ja mõnikord vihas-tadagi. Ja suu on tal „parajal paigal“, mistõttu leiab igale olukorrale sobiva lahenduse vastava märkusega. Sellepärast on Hiljal olnud pahandusigi ning on tulnud käia „olukordi klaarimas“. Oma lahtise pea tõttu võiks omada koolis üpris häid hinnanguid kuid eelistab jääda passiivseks. Veidi aktiivsust näitab üles vahel füüsika tundides, evides põhjalikke teadmisi sellest, mis puutub lendamisesse ja lendurite auastmetesse. Klassis on viimasel ajal kerkinud kahtlus, kas ta lähemaks tulevikukavatsuseks pole mitte abiolu. Hilja ise küll vilistab sellele, ent mine sa tea.

Ilse. Pikk, sale, suurte silmadega, šatään tütarlaps, kes suhtub sellesse maailma, nagu kurjad keeled räägivad, pisut üleolevalt. Kunagi pole tal teravmeelseid ütlusist puudu. Tundides vastab alati väarikalt, kuigi ennast õppimisega üle ei pinguta, sest Ilse omab kadestamisväärset mälu, ja oskab mõnest vahetunnil kuulnud targast sõnast terve romaani jutustada. Oma rea tragima tüdrukuna on ta mõne isiku arvates võimeline kirjalike tööde ajal oma töö kirjutamises ja teistele tegeliku abi andmiseks, olgu see kas või kirjavahemärkide ladumise näol. Eräelus on ta tore seltsiline, kuigi kaasõpilastega suurt ei tegele, vaid on truu vanale klassiõele Monkile.

Mail — alati lõbus ja laulu lõõritav tütarlaps. Inspireeris kunagi oma alalise hea tüuga isegi kellelgi luuletuse. Kahjuks aga õige harva nähtav külaline koolis. On tihti üllatunud sellest, et õpetajate arvamused tema omadest lahu lähevad, eriti mis puutub ta hinnangutesse. Peab muusikast suurt lugu ja kui vähegi saab, ei jätta ühtki paremat kontserti vahele.

Laine — heledajuukseline tütarlaps, kel-lel alati tegu oma „metsikute vesilainetega“. Ei hooli suurt oma kaasõpilaste seltskonnast. Oskab tihti tundi soravalt, kuid mõnikord juhtub ka, et „ei vea“. Klassi naiskonnas torkab silma omapärase pallikäsitusena. On

viimasel ajal tagasihoidlikkuse ja järelandlikkuse asemel hakanud näitama vaikset protestivaimu.

Helga. Tagumises reas istub blond, treenitud kehaga tütarlaps, keda ka „viimase rea vaimuvalguseks“ nimetatakse — ja seda täie õigusega. On võoras vaim, kes tuli nagu värske tuulehoog — kuid siiski ei suutnud kõiki värskendada. Ei ole endale jõudnud veel ühtki väenlast muretseda, küll aga hea hulga sõpru. Sellegipoolest ikkagi tagasi Taaralinna, kust tuli. Eitab võistlus-sporti, kuid ise on kooli au ja uhkus nii võrk-palliväljal, kui uiskudel, kui ka staadionil. Vabal ajal hoolitseb ennastalgavalt kooli sportlaspõlve järelkasvu eest, mille tõttu on progümnaasiumi klassides populaarseimaks kujuk. Kord semestris „nopib“ „Sütiku“ korrektorina kaasõpilaste kirjavigu ja ülejäänud ajal on ajakirja toimetaja moraalseks toeks.

Nintšik — tütarlaps närvidega, jume ja temperamendi järele otsustades võiks see neiu küll kustki lõunamaalt pärit olla — on nagu meelevaldne tuleleek tõmmu näo ja pruunide nõõpsilmadega. Kaitseb oma põhimõtteid „tule ja mõõgaga“. Loeb palju, eriti seda, mis on seoses ajalooga või mille autriks on venelane, ning hiljem teab ka mida on lugenud (mis on väga haruldaseks nähtuseks õpilasperes). On nähtavasti sündinud suusad all, aga tunneb ka Piritä jõe voogudes ennast nagu kodus, ja ei põlga võistlust basseinis. Pole siis ime, et omab sõbralikumaid suhteid ujujatega. On hästi tuntud kooli võrkpalli naiskonna esitõstjana. Ainuke ala, kus Niina pole algusest saadik kaasa löönud ja millest ta töötab alatiseks loobuda, on laulmine.

Ulli — meie klassi Marie Under. Suved veedab kuski salapärasel saarel ja räägitakse, et ta sinna on kaotanud südame, mida nüüd asjata mundrikandjate seas otsib. Vastavalt romantilisele hingelaadile on vaimustatud Sillanpääst ja jumaldab Tagoret. Viimasel ajal on ta armsaim aja-viide igasuguste jumprite kudumine. Vihkab füüsikat ning matemaatikat ja muud täppisteadust ning vaatab etteheitevlt sinil-madega otsa ajalooõpetajale, kui see leiab, et ta võiks rohkem õppida.

Jööte (kirjutatakse Goethe) alias Nee-gri-Beebi, alias Puella Terribilis, alias Venters (Riia juut) jne. jne. — heal lapsel palju ni-

mesid. Omab rikkalikke vaimuandeid, kuid ei võta vaevaks neid kasutada. Nõrga ja vaikse häälega tütarlaps, milline omadus õnneks avaldub ainult tundide ajal. Moodsustab klassi naiskonna kaalukama osa, Tuntud fanaatilise ristsõnade lahendajana.

Fifi — on pisike mustajuukseline tüdruk klassikalise korraliku soenguga, mida ta enda meelehärmas peetakse täiesti vastuvõtmatuks. On tagapingis kaotanud silmanägemise ja uhkustab nüüd tuliute prilidega. Näeb kurja vaeva matega ja vahelduse mõttes ka mõne teise ainega. Sööb palju, aga mõju on märgata esialgu alles naabri juures.

Klassi viimasesse soppi on mugava pesa ehitanud kaks põlist nõmmelast Zapik ja Ines.

Zapik — nagu nimi laseb aimata, väga energiline neiu. Hoollitseb kooli muusika-

elu arengu eest, juhtides kindlal käel muusikaringi ja lauldes igal pool lahkesti kaasa. Muusika kõrval armastab ka tantsida; on alati heas tujus ja võtab pealtnäha elu kergelt. Tunneb kunsti, kuidas väikestest asjadest teha suuri saladusi ja ka hilinedes siiski veel õigel ajal kohale jõuda.

Ines on mitmekülgsete huvidega tütarlaps ja omab vastavalt sellele kõige mitmekülgsemaid tulevikukavatsusi. Täis jonniga ja protestivaimu, kuid protestib õnneks väikeses. Aastaste katsetuste järele on jõudnud veendumusele, et söömine mõjub kahjulikult inimorganismile. Üldiselt tore tüdruk, kuid see „toredus“ on niivõrd individuaalne, et eesti keeles ei leidu vastavat adjektiivi selle lähemaks kirjeldamiseks.

Kuna nüüd 29 tähtsa isiku välispidine ja seepidine elu on kirja pandud, siis on ka sellel tähtsal ülestähendamisel üks ots.

OPHELIA ROSENBERG

Mul oli hambavalu.

Hambavalu on tõesti kõige metsikum igasugustest valudest. Inimesed hambavalust teevad kentsakaid tegusid, mis on üsna loomulik. Nagu näiteks too mees, kes ronis hambavaluga kapi otsa ja hakkas endale puuliistuga pähe taguma või nagu toimis üks noor tüdruk, kes sõi meeltesegaduses sinisekirjut seepi.

Igatahes ühel hommikupoolel tundsin oma vasakpoolses hammasreas tagasihoidlikke tuksatusi. Öösel hakkasin hirmuhigi otsa ees seda nn. hambavalu ootama. Vastu hommikut nägin und. See olin mina ise, äranutetud silmadega ja paistetunud näoga. Nii paisunud olid mu õnnetud põsed, et arvasin endal olevat teistkorda mumpsit. Aga siis kuulsin toda kurnatud olendit, s. t. enast tasakesi oigavat ja nägin, et ma paistasin pihuga purpurset põske. Ja äkitselt meenus mulle, et mumpsit korral eksisteerib kaela paistetuse ja absoluutse valutuse. Mu ümbert kadus tuttav magamistuba ja ma leidsin enda pimestavvalgest ruumist, kesk

lääkivaid paljaid lõikeriistu. Blaseerunud näoga valges kitlis inimene soris loiu liigutusega mu suukoopa salapäraseis sügavusis. Istusin tardanud asendis ja kannatasin väljakannatamatuid valusid, mis peegeldusid mu ülitundlikul näol. Ja ma karjatasin õõnsa häälega, sest mingi üldine lõikuv surin ehmatas mu ärkvele. Leidsin oma maised ihuliikmed oma harilikust raudpulkadega voodist — üleni higisena ja kilavate silmadega.

Järgmisel päeval vaigistasin tukslevat valu soola ja piiritusega, aga lõpuks ei mõjunud enam mingi koduapteegi vahend. Põgenesin hirmsa valuga koolist koju. Kuna meil oli kodus keegi külaline, siis ei tohtinud ma avalikult karjuma hakata. Kiskusin näo seltskondlikule naeratusele ja moodustasin kaks südamlikku lauset ilmastikuoludest. Hetk hiljem istusin virildunud näoga bussis ja vihastusin kaasinimeste muigavate ilmete üle. Tormasin sisse kõige lähema hambaarsti uksest. Pikk brunett akadeemi-

line daam võttis mu vastu kaame rahuga, helistas hõbekellukeselist naeru ja küsis, kas mu hammas valutab. Minu vaevaliste ohkamiste järele hõljus ta gratsioosel kõnnakul kuhugi tagumistesse atmosfääridesse, kust imbus arstituppa uimastavaid aroome praetud searibist ja tomatipüreest. See kõik, eriti lõhnade poolt väljakutsutud assotsiatiivsed kujutlused, sundis mind vaevlema üliinimlikes põrgupiinades veel paar venivat veerandtunnikest. Tagasi tulnud võttis ta mu pea oma aristokraatsete kondiste sõrmede vahele ja luges ära aukude rea mu hammastes. Seekord oli neid kõigest neli. Piserdas pisut värvilist vedelikku igasse õnussusse ja visiit oli lõpetatud.

Ma poleks kunagi uskunud, et ma nende nelja tühise hamba pärast veel kakskümmend korda arsti juures pean käima. Sõitsin vabriku ambulantsi, sain plekist numbri ja hakkasin ooteruumis lugema Ramuli „Psühholoogiat“. Mu vastas istus kreeka ninaga noor poiss ja üks keskealine ema, kelle tütar ütles oma sõbrannaga sisehaiguste kabineti koridoris. Õde Ida jalutas sidumistoia ja apteegi vahet, töölinnaine põrnitses mind, nagu oleksin jursui. Noormees — see kreeka ninaga — tõstis „parajutte“ ühte jalga seinale najale; siis arvatavasti meenus talle, et keegi võiks ta liigutusi jälgida ja piinliku kohmetusega tõmbas ta jalad kõhku pingi alla, torutades pirtsakalt kaarjaid huuli. Mind, edevat, ajas kangesti naerma. „Number üheksa“ hõigati nüüd melodilise häälega. Tõusin nii sujuvalt kui oskasin püsti ja sammusin arsti kabinetti, kus ma oma nime pidin dikteerima ja seejärel puurimismasina alla tohtisin istuda. Julgesin tähendada, et mul olla neli vigast hammas, aga härra hambaarst kergitas vaid imestunult kulme ja hakkas pika särava oraga mu suulage torkima. Ta ütles, et ta vaatab siiski läbi. Uskusin nüüd päris kindlasti, et ta tahab leida rohkem kui neli aku, aga ta leidis kõigest kolm. Vahepeal ajasin vastselt-puuritud hambaaugu sülge täis, lükates keeleotsaga vatitükki suus edasi-tagasi. Siis haaras ta vilkasti vatitropid mu suust, pannes uued asemele ja ütles: „Keelt mitte liigutada, muidu läheb sülge...“ Lõpuks lausus ainsa sõna: „Valmis“ ja juba hüüdis üle ukse „Kümme“. Pomisesin vaikselt „Tänan“ ja „Head aega“, võtsin oma raamatu taburettil kaasa ja taganesin välja. Number kümme oli poiss kreeka ninaga.

Kui palitult selga sikutasin ja oma puna-

seruutulist salli kurgu alla sõlmitasin, jälgisid töölinnaine ja kaks väikest sõbrannat hoolega mu liigutusi. Naine nagu muheles kahjurõõmsalt, järeldades mu kumavast näost, et küllap mind seal sees ikka puuriti nii nagu tarvis. Ooteruumi oli puurimise võigaga hääl selgesti kuulda. Tundsini kaasa kaaskannatajale.

Olin jälle hambaarsti man. Kartsin kangesti ja olin väga tõsine. Ajasin ühe plomimipanemise täitsa mokka, nii et ta lõi lootusetult käega, käskis mul suu tühjaks sülitada ja ütles, et ta peab hakkama otsast peale. Ma olin väga õnnetu, et mu süljenäärmed nii intensiivselt töötasid, aga ma ei suutnud seda kuidagi takistada. Püüdsin meeleheitlikult mõelda isuäratamatuile asjadele, nagu kalamaksaõile ja kaerakiisliile, aga imelikul kombel tõid needki vastikud eliksiirid täna sülje suhu. Mingisuguse assotsiatsiooni teel liikus mõttelõng kaerahelbeist valmistet küpsistele ja kalamaksaõli asemel tekkis mul selge kujutus praetud maksast — koos meeldiva lõhnaga ja suudvestitava soustiga. Ja jalamaid tuli mu suu uuesti suhkruvett täis. Päris piinlik oli. Arstki irvitas ja vaatas mulle irooniliselt otsa: „Teil näikse suur söögiisu olevat.“ — „Loomulikult“, ütlesin pisut veidra häälega. Naljaks inimene! Miks ei peaks mu kõht tühi olema, kui ma hommikust saadik sõõnud pole! Ka ta siis ei näe, et ma koolist tulnud kooliplita olen. Kui ta mu suu uuesti puuvilla täis oli toppinud ja raudorased kuumendama hakkas, vaatas ta iga kahe sekundi pärast mu suhu ja närveeris: „Juba läheb märjaks. Äh, ongi märg.“ See on hea, et mul ikka märjaks läks, siis ta ometi toimetab kiiremini. Lõpuks muutusid ta liigutused üsna väledaiks ja ta pildus mulle rekordilise kiirusega plomme hambaaukudesse.

Koduteel ostsin kokku mitut liiki ja laadi magusat trääni ja nii kulus terve järgmine päev „tervete“ hammaste taasleidmise tähe all.

See oli ühel uimastaval ööl... Lamasin selili pimedas toas, kuna kogu maja uinus kosutavas unes. Oo, kohutav tõde! Ma avastasin taas valu oma põskedes, peas, kaelas, otsmikus, kehas — igal pool. See tuli nii äkki, nii ootamatult, et ma jäin hingetuks. Kogu mu lihalik olemus lõi tuld välja. Ma ei mäleta, kas ma sel ööl pisut tukastasin või mitte, igatahes magamisest polnud juttugi. Lõpuks hakkas mind ärritama ma-

gajate rahulik hingamine, keerasin lambi põlema ja istusin õudse kadede fuuriana kogu öö üleval. Emal ikka vahetevahel trööstis jaleevendas mu õnnetust, aga samas kuulsin vihisevaid ja vilistavaid toone ta

ma oivalist huumori-võimalust ära kasutada, vaid vedasin oma vaevatud ja koorimatud luud-liikmed kõõgi toidukapi juure. Sealt ei leidnud ma muud söödavat peale kuivanud leivakannika ja hambapasta. Ek-

voodi kohalt. Needsin elu ja ilma, inimesi ja ennast, hambaid ja hambavalu. Niisutasin patja, masseerisin nägu ja kangutasin hammast. Vahelduseks oigas, siis nutsin hääletult, siis jälle oigas, siis nuuksusin ja hoidsin pead kinni. Kavatsusega teha paar tiiru läbi tubade, ronisin soojast voodist välja. Tädi pidas mind alul vaimuks, siis aga kuutõbiseks. Ta tõstis kiljudes oma peenikesed käsivarred pealaele ja tegi suuga tõrjuvaid liigutusi. Hirmsas valus ei osanud

sikombel pidasin seda kilutuubiks ja hakkasin selle sisu leivatükile pitsitama. Kapi pimeduses ei pannud tähele, et kilupasteet polnudki kilupasteet. Mu maitsmise meel oli siiski korras, nii et ma esimese hammustuse järele enam teist korda ei hauganud, vaid sülitasin ja sülgasin ja kadakamarja teed peale rüüpasin. Kui ma uuesti magamisbudaaris maandusin, leidsin, et õues koidab ja uus rõõmus lootus asub mu nooruslikku rinda.

Aga hambavalust ega hambaarstist ma ei pääsenud enam kuhugi, kui ta mind õnnetusehunnikut jälle ooteruumis silmas ja mu kurnatud palet märkas — kokkus ta päris ära. Seekord oli ootetuba igas vanuses naisi täis. Üks väike naljahammas hakkas minuga juttu ajama. Ta oli päris korralik pisi-koopia tõelisest daamist. Tumesinine lihtne windsorlik kleit, karusnahast müts ja rahunud käed hallis muhvis. Ta pöördus väga šarmantselt minu poole, et kes ma olen ja kas minu isa käib ka vabrikus tööil ja kas mul tõmmatakse hammas välja. Temal juba eile tõmmati kaks tükki ja nüüd tal on veel kümme plombeerida. Kas mulle meeldib hambaarsti juures käia? Temale küll väga. Hambaarst olevat kena mees ja tegevat nalja. Temale meeldib kui inimesed teevad nalja. Ta armastavat väga magusat, sellepärast olevat ta hambad katki. Aga neil polevatki alati kompvekke kodus, ainult palgapäevil toovat isa linnast maiustusi. Harilikul ajal söövat ta suhkrut. Kas mina ka suhkrut söön? Ei söö. Kummaline. Suhkur on ju nii hää ja magus! Ta käitus nii kohutavalt vanainimeslikult vaatamata oma lapselikule lobale, et mul hakkas olema võõrastav tunne. Kui ta märkas, et number kaksteist harilikust kauem sees oli olnud, pilgutas ta mulle paljutähendavalt silma ja nõksutas tähendusrikkalt oma pisikest pead. Ma pidin punastama ta targa pilgu all. Valutu võrukael!

Seekord puuris auväärne kirurg plommid välja ja hakkas mu elujõulisi hambanärve suretama. Ühes närvidega surid ka hambad.

See oli hea, et ma ei näinud nende südantlõhestavat lõppu, olen ju nii õrna siseehitusega. Tasumotiividel andsid need kaks end sageli tunda. Aga inimene — veidrik olevus — harjub ju kõigega. Ka valu muutub iga-päevaseks. Valu nagu polekski enam valu. Muutud hirmuäratavalt ükskõikseks, käid ringi elupõlguri näoga, ümised Chopin'i leinamarssi ja sööd vastikuid „fefermentsi“ kompvekke. Tõmbud üksildusse ja mediteerid. Puhtast ükskõiksusest! Kui see ilge hambajuurika paar ainult ei lõhuks. See on lõppstaadium. Minus valmib ümar otsus. Kähku! Valu võib lakata ja siis ei ole minu enam tegijat ega minejat. Kargan üli-riietesse ja torman heategija poole. Eba-inimlikkude grimasside saatel kähistan — „Välja! Välja tõmmata!“ Ta ohkab kaebelt oma kurvas paratamatuses ja hakkab kangutama. Kröks! Üks on väljas. Mu pea on märg, külm higi niriseb mööda nina alla. Arst on kahvatu, ta ninasõõrmed liiguvad. Sülitän verd. Asume teise hamba kallale. Kangutus, pingutus, paus — sülitän verd — kröks! teine paharett on peos. Suur vabanemine mõlemal rindel. Pühin otsmikku ja hingän südame põhjast. Arst on saavutanud endise rõõsa jume. Oiendame mõned ametlikud, formaalsed asjaajamised — jätän krabisevaid meeldivalõhnalisi paberrahasi härra kirurgi valdusse ja astün kaljutisesse ilma. Südames on tühjus ja kahjutunne. Kahju on kahest kadunud hambast... ja hambavalustki. Hambad ei valutä enam. Õige! Ei saagi valutada. Mul ei ole ju neid enam.

Kirjandusvõistlustest.

Möödunud aasta novembris kuulutas Kirjandusring välja kirjandite võistluse kahes rühmas: keskkoolile luule ning jutustuse, gümnaasiumile novelli ning luule alal.

Võistlustöid saabus tähtaja lõpuks nii gümnaasiumist kui ka keskkoolist, kummatigi osavõtt võistlusest võinuks olla elavam, arvestades ürituse uudsust ning võistlustingimuste soodsust (tööde pikkuse kohta puudusid tingimused).

Keskkooli „tagasihoidlikkust“ võistlusest osavõtus võiks vahest veel seletada nooruse

pelglikkuse, valehäbi, enese alahindamise jt. enesearendamist pärssivate „murdeea kompleksidega“; mis puutub aga gümnaasiumi loidusse — tuleb seda siis tõesti põhjendada ainult suure virkusega, meenutades, et võistlusaeg langes ühte jõuluse semestri „palavate päevakestega“?!

Kui nii — pole katki midagi, küll aga on Kirjandusringile antud kogemus ning ühes sellega võimallus kunagi tulevikus luua ideaalised võistlustingimused loojaile.

Et osaliseltki valmistada pinda järgne-

valks samalaadiliseks võistluseks, tuleks rääkida novellist.

Kirjanduslik termin novell“ ei tohi saada gümnaasiumiõpilasele komistuskiviks!

Kui Kirjandusring kirjutas ette gümnaasiumi klassidele novelli vormi, siis ei olnud siin tegu teadliku kammitsate panekuga vaid ümberpöördukt. Antud liikumisala oli küllalt avar ning lai panemaks nii mõndagi kahtlema oma orienteerumisvõime ulatuses.

Novelli olemus on väga lähedane draama omale: nii kui draamagi, nõuab novell intriigi. Intriigita novell pole novell vaid jutustus, kirjeldus. Nii kui draamagi, nõuab novell: kiiret tempot, kompositsioonilist pinevust ning drastilisust motiivis. Panna kandma novelli sündmustiku lüürilisi ning mõttikes karaktereid on juba suure vastutuse lasutamine enese õhule.

Tabame veel sügavamalt novelli olemust, kui haarame juurde ka ettekande. Novelli tempo, rütm ja ta sisemised mõõded on suuremalt jaolt tingitud kuulajaskonna poolt. Kuulajaskond on ju see, kes dikteerib draamalle ja novellile varemmainitud: pinevuse, kiire tempo jne. Paljud puhtnovelli kirjanihud on lugenud ja loevad meeeldi ning sageli omi novelle ette. Astudes otsesse kontakti publikuga, pakkudes elamust — saab autorgi elamuse, kuigi selle intensiivsus ei võrdu loomisrõõmude või -valude omaga.

Novell nõuab laengut, pinget, tema olemus on dünaamiline. Dünaamika oli see ja omapära, millest jäi puudu võistlustöodes. Keskpärase leigumise, tarbetu meeleolutsemise valmistasid tellimistööde atmosfääri.

Zürri koosseisus pr. E. Lukats, hr. K. Must, H. Raag, N. Lipp, V. Loo, H. Viires ja L. Reier otsustas, et parimateks töödeks gümnaasiumi luule alalt on II gümnn. klassi õpilase Ilse Lehiste laulud. Lehiste esimese kahe varjunime all, esitades üldse 4 luuletust, milledest 2 premeeriti II auhinna naga. Mõlemad auhinnatud „Tuulelaul“ ja „Õhtu ja Mina“ on vormiliselt viimistletud

looduslaulud, või õigemini öeldult: laulud, kus loodus dekoratsioonitauks — liigub autor oma meeleolude või üksiku kohutava mõttega: „Õn on antud võlale.“ Lehiste väljeb luulet juba keskkoolist peale — sellest ka tuntav ja tunnustatav rutiin.

Gümnaasiumi proosa alal jäid auhinnad välja andmata vastavatase melise loomingu puudumisel.

Keskkoolide klassis tunnista ti III auhinna vääriliseks V-a progümnn. klassi õpilase Aino Kalepi jutustus „Kaduvus“, mille peamise voo rusena toodi zürriis ette terviklikkust ja vormi vastavust sisule. Luule alal jäid keskkooli rühmas auhinnad jagamata, kuna ainukese võistleja näiliselt afektist kantud ajalaulu — aine aktuaalsus pidi siiski vanduma alla vormilisele ning sisulisele puudusele.

Huvitav teada, ons kõigil tagala noortel nii elavad kujutelmad maailmarinnetel toimuvast, kui „Õpilasel keskkoolist“:

„ . . . õhus on lendlemas verised päid
Sa ei või teada, kas homme veel käid.

verised tombud aelevad maas
nooruke poisike vingerdab valus.“
ja edasi:

„ . . . hullumeelne naerulagin
soolikad. . . ärarebitud käed,
surnute läbipääsmatud mäed.“

Kas kahvatub nüüd Remarqui läänerinne või Baudelaire'i „Raibe“? Või mõlemad?

Kokkuvõttes tuleb võistlus hinnata ebaõnnestunuks. Tunda annab end mitte nii väga vormile komistamine kui üldine ideealangus ja siira elamuse puudus.

Kirjandusringil jääb lootus järgnevaile võistlusile. Mõtlevale kooliõhule ma soovitaksin säilitada küpsi mõtteid olgu's luules või proosas.

Iga küps viil saab mädaks kui teda õigeaegselt ei nopita ega säilitata.

Ah sina suur veekija Voltaire — maitseme sind veel tänapäevalgi; ning sinu mari naad, Tuglas, pole põrmugi vähem hõrk!

Vivant omnes virgines!

- R. S. Kui pajatama peame neist,
kes viiendama a parteist,
siis algust teeme temaga
me klassi õilsa emaga.
Ta läheks kas või meie eest
küll läbi tulest, läbi veest
ja võit on ikka tema.
Tal endal patsid kullakarva
ja tõesti, tõesti väga harva
sa leiad nelja temalt eest
sest kõik, mis paistab vihu seest
on tõesti viie moodi.
- A. S. Kui meil on vaja ettekandeid
me kohe teda kutsume
tal selle jaoks on kõrgeid andeid
ja mure meil siis üürrike.
Tal kindel rüht ja kindel hääl
kui ette kannab tööd
võid kindel olla selle pääl'
et teised üle lööb.
- D. O. Tal koolis tagas'hoidlik kogu,
kuid alati ja ühtelugu
on tema ikka, ikka see,
kes meie „väe“ viib võidule.
Kui rusikaga raksatab
pall teise poole naksatab
ja punkte aina tuleb!
- I. K. Ta istub meie taga,
pealt näha kaunis vana,
kuid nii kui vähe mahti saab
üht swingi, foksi siristab.
- A. P. Meil klassis tüdruk tuli keelne
ja lisaks hirmsalt teravmeelne.
- Ta moonutab oma fassaadi
ja tantsib tantse mitmet laadi.
- L. H. Kui laulma hakkab neidis noor,
kes istub klassis sääl,
siis laulab nagu linde koor,
nii kõlab tema hääl.
- M. K. Ta hääl on imeliselt peen
nii kultiveeritud,
ta nimeks on ju Fenomeen
nii hästi valitud.
- H. R. Me klassi tugi, abi, jõud,
kui tarkusest meil tuleb põud,
siis tema poole tõttame
ja abi vastu võtame.
Tal aastaarvud kõik on pääs
ja kasvan'd ta kui imeväes.
- E. A. Mu kõrval istub tüdruk sale,
õrn kahvatu on tema pale
ta õppimisest suurt ei hooli
vaid pooldab rohkem elukooli.
- A. L. Tal prillid ninal, patsid taga
ja olemuselt väga vana
ta uurib teadust, kirjandust
ei hooli kuigi palju maust.
- L. R. Tal häädsõnaks on ma ei tea
kuid siiski õigel kohal pea
kui peegasuse kõrged tiivad
ta luulevalda uljalt viivad.
- T. S. Ta korpusest küll väga väike,
kuid söömine ta elupääke
ta sööb ja kujub, kujub sööb
ja vahel sekka naeru lööb.

